Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
INFOdoradca+
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator kalandrów wyrobów papierowych (817101)

Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
Rzeczpospolita Polska
INFOdoradca+
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator kalandrów wyrobów papierowych

(817101)

Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru

DORADCA Consultants Ltd.
INSTYTUT TECHNOLOGII EKSPLOATACJI PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY RADOM
IPISS INSTYTUT PRACY I SPRAW SOCJALNYCH
CIOP PIB Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy
pbs Partner in Business Strategies

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Operator kalandrów wyrobów papierowych (817101)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [900]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): http://www.sico.pl/maszyny/prasy-i-kalandry-monti-antonio/kalander-model-180t [dostęp: 31.03.2019].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU 3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności) 3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu 3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD 3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący 3
2. OPIS ZAWODU 4
2.1. Synteza zawodu 4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania 4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy) 5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne 6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie 7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji 8
2.7. Zawody pokrewne 9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE 9
3.1. Zadania zawodowe 9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie i konserwowanie kalandrów wyrobów papierowych 9
3.3. Kompetencje społeczne 11
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu 12
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji 12
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO 13
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie 13
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu 14
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów 15
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie 16
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO) 16
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE 17
7. SŁOWNIK POJĘĆ 19
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze) 19
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe) 21

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Operator kalandrów wyrobów papierowych 817101

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Operator gładzika.
- Operator kalandra.
- Operator soft kalandra.
- Operator superkalandra.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 8171 Pulp and papermaking plant operators.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w marcu 2019 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Alicja Cichawa – Centrum reklamy i grawerowania Nmedia, Radom.
- Andrzej Suszek – Centrum Kształcenia Zawodowego, Świdnica.
- Małgorzata Szpilska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Mirosław Żurek – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Michał Kosior – Powiatowy Urząd Pracy, Radom.
- Piotr Marcinkowski – International Paper sp. z o.o., Kwidzyn.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Narcyza Baczewska – Zakład Doskonalenia Zawodowego, Bytom.
- Honorata Gruszka – Stowarzyszenie Papierników Polskich, Łódź.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2019 r.

WAŻNE:
W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Operator kalandrów wyrobów papierowych wykonuje kalandrowanie[8] powlekanego lub niepowlekanego wyrobu papierniczego[11] w celu nadania mu zamierzonych właściwości, tj. połysku, gładkości lub struktury powierzchni.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Operator kalandrów wyrobów papierowych jest zawodem o charakterze produkcyjnym. Celem jego pracy jest otrzymanie papieru lub tektury o zamierzonych właściwościach powierzchni i struktury zgodnie z dokumentacją techniczną[1].

Operator przygotowuje, obsługuje maszyny i urządzenia do kalandrowania, monitoruje pracę maszyny do kalandrowania, reaguje na nieprawidłowości w procesie oraz ocenia jakość wyrobów otrzymanych po kalandrowaniu. Wykonuje również prace związane z czyszczeniem, zabezpieczaniem i konserwacją zespołów kalandra[3] w zakresie przewidzianym dla operatora.

Sposoby wykonywania pracy

Operator kalandrów wyrobów papierowych, w zależności od wielkości produkcji i wyposażenia zakładu produkcyjnego, obsługuje maszyny i urządzenia do kalandrowania ręcznie lub za pomocą panelu sterowania nadzorującego parametry pracy zespołów kalandra. Pracownik w zawodzie stosuje metody, techniki i procedury dotyczące m.in.:

- przygotowywania papieru lub tektury do kalandrowania,
- sprawdzania i przygotowywania zespołów kalandra przed rozpoczęciem procesu uszlachetniania papieru lub tektury[10],
- ustawiania parametrów pracy urządzenia do kalandrowania zgodnie z dokumentacją technologiczną,
- obsługiwania maszyn do kalandrowania ręcznie lub za pomocą układów sterujących parametrami procesu kalandrowania zgodnie z dokumentacją techniczną,
- kontrolowania wyznaczonych parametrów jakościowych wyrobów papierowych po kalandrowaniu pod kątem osiągnięcia zamierzonych właściwości powierzchni i/lub struktury,
- konserwowania i czyszczenia urządzeń wykorzystywanych do procesu kalandrowania zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową[2] (DTR) producenta maszyn i urządzeń do kalandrowania, w tym prowadzenia książki pracy maszyny/urządzenia[9].

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejscem pracy **operatora kalandrów wyrobów papierowych** są hale produkcyjne. Ciąg produkcyjny tworzy zintegrowany zespół maszyn i urządzeń służących do wykonania usługi kalandrowania. Pomieszczenia, gdzie wykonywana jest praca, posiadają zazwyczaj oświetlenie dzienne i sztuczne oraz instalacje klimatyzacyjne lub wentylacyjne.

Praca operatora kalandrów wyrobów papierowych wykonywana jest w wymuszonej pozycji ciała, głównie w trybie stojąco-siedzącym. Pracownik zwykle korzysta z ubrania roboczego.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Operator kalandrów wyrobów papierowych w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:
- urządzenia sterownicze nadzorujące pracę urządzeń do kalandrowania,
- maszyny do kalandrowania umożliwiające nadanie różnych właściwości powierzchni i struktury, np.: kalander wytłaczający[7], kalander gładzący[4], kalander satynujący[6], kalander kalibrujący[5],
- wzorniki do kontroli właściwości strukturalnych, wytrzymałościowych wytworów papierniczych po kalandrowaniu.

Organizacja pracy

Operator kalandrów wyrobów papierowych pracuje w systemie jedno-, dwu- lub trzyzmianowym, w zależności od specyfiki danego zakładu produkcyjnego i konieczności zapewnienia ciągłości produkcji. W przypadku dużych zakładów produkcyjnych, w których kalandrowanie stanowi jeden z etapów ciągu produkcyjnego tworzonego przez zintegrowany zespół maszyn i urządzeń papierniczych, praca wykonywana jest w systemie dwu- lub trzyzmianowym, w wymiarze 8 godzin dziennie, z możliwością wydłużenia do 12 godzin. W przypadku konieczności zapewnienia ciągłości produkcji, operator kalandrów wyrobów papierowych może pracować również w dni ustawowo wolne od pracy. W mniejszych firmach praca wykonywana jest zwykle w systemie jedno- lub dwuzmianowym, w wymiarze 8 godzin dziennie.

W zależności od miejsca pracy, wykonywanych zadań zawodowych i liczby osób zatrudnionych w zakładzie, operator kalandrów wyrobów papierowych może pracować indywidualnie lub w niewielkim zespole pod nadzorem brygadzisty lub kierownika zmiany. Współpracuje z innymi osobami odpowiedzialnymi za poszczególne etapy ciągu procesu technologicznego. W zależności od wielkości produkcji i liczby zatrudnionych osób, operator kalandrów wyrobów papierowych odpowiada za większy lub mniejszy wycinek procesu technologicznego, z wyraźnym podziałem na poszczególne etapy. Jest to praca monotonna, a czynności zawodowe są zrutynizowane.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Operator kalandrów wyrobów papierowych podczas pracy może być narażony m.in. na:
- hałas związany z pracą maszyn i urządzeń linii produkcyjnej,
- porażenie prądem elektrycznym,
- reakcje alergiczne w wyniku kontaktu ze skoncentrowanymi substancjami chemicznymi, intensywnym ruchem powietrza oraz parą technologiczną,
- możliwość wystąpienia urazów podczas obsługi maszyn i urządzeń (skaleczenia, otarcia, zgniecenia),
- przeciążenia układu kostno-stawowego wynikające z monotonii, monotypii, tj. powtarzalności wykonywanych czynności oraz wymuszonej pozycji ciała,
- zaburzenia snu wynikające z pracy w systemie zmianowym, w tym w godzinach nocnych,
- wypalenie zawodowe wynikające z wykonywania czynności zrutynizowanych.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **operator kalandrów wyrobów papierowych** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych
- ogólna wydolność fizyczna,
- sprawność układu krążenia,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność zmysłu węchu,
- sprawność zmysłu dotyku,
- sprawność narządów równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- ostrość wzroku,
- ostrość słuchu,
- powonienie,
- czucie dotykowe,
- rozróżnianie barw,
- zmysł równowagi,
- spostrzegawczość,
- widzenie stereoskopowe (widzenie głębi umożliwiające ocenę odległości),
- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- szybki refleks;

w kategorii sprawności i zdolności
- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- uzdolnienia techniczne,
- zdolność do przestrzegania reguł, przepisów i standardów;

w kategorii cech osobowościowych
- gotowość do współdziałania,
- komunikatywność,
- dokładność,
- samodzielność,
- samokontrola,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- dbałość o jakość pracy,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych warunkach środowiskowych,
- zainteresowania techniczne.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach*: *3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

W zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** wymagana jest ogólna sprawność układu kostno-stawowego, dobry wzrok, czucie dotykowe i zręczność palców, umożliwiające obsługę maszyn i urządzeń, w które wyposażone są zakłady produkcyjne. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Przeciwwskazaniami do pracy w zawodzie operator kalandrów wyrobów papierowych są:
- dysfunkcje kończyn górnych i dolnych,
- zaburzenia równowagi,
- zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- wady wzroku niedające się korygować szkłami optycznymi, np. astygmatyzm, brak widzenia obuocznego, daltonizm,
- zaburzenia słuchu,
- niektóre choroby psychiczne,
- choroby układu oddechowego,
- choroby skóry rąk.

WAŻNE:
O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2019 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodach pokrewnych z branży mechanicznej i poligraficznej.

Pracodawcy zatrudniają również osoby posiadające wykształcenie podstawowe i gimnazjalne. Zdobywają one wiedzę i doświadczenie na drodze szkolenia praktycznego (przyuczenia) na stanowisku pracy w zakładzie produkcyjnym.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** ułatwiają:
- dyplom potwierdzający kwalifikację wyodrębnioną w zawodach szkolnych (pokrewnych) mechanik-monter maszyn i urządzeń lub drukarz,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową MG.17 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń, w szkolnym zawodzie (pokrewnym) mechanik-monter maszyn i urządzeń lub AU.57 Produkcja mas włóknistych i wytworów papierniczych, w szkolnym zawodzie (pokrewnym) technik papiernictwa,
- świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski w zawodach mechanik-monter maszyn i urządzeń lub drukarz, uzyskane po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnieniu operatora kalandrów wyrobów papierowych mogą być m.in.:

- suplement Europass (w języku polskim i angielskim), wydawany na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego),
- udokumentowane doświadczenie na identycznym lub pokrewnym stanowisku pracy,
- posiadanie certyfikatów i świadectw potwierdzających udział w szkoleniach w zakresie obsługi maszyn i urządzeń do kalandrowania, maszyn poligraficznych, drukarskich i do produkcji wytworów papierowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Pracownik w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** może:
- rozpocząć pracę od stanowiska pomocnika, a następnie wraz z nabyciem doświadczenia zawodowego awansować na stanowisko samodzielnego operatora maszyn do kalandrowania wyrobów papierowych,
- po nabyciu doświadczenia zawodowego, posiadając zdolności organizacyjne oraz umiejętność pracy z ludźmi, awansować na stanowisko brygadzisty nadzorującego pracę zespołu pracowników,
- po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia w zawodzie pokrewnym (monter maszyn i urządzeń lub drukarz) podjąć dalsze kształcenie w branżowej szkole II stopnia (technik papiernictwa lub technik procesów drukowania) i po jej ukończeniu oraz zdaniu egzaminu maturalnego rozpocząć studia wyższe I oraz II stopnia np. na kierunkach papiernictwo i poligrafia, a następnie awansować na stanowisko kierownicze,
- doskonalić umiejętności, uczestnicząc w szkoleniach branżowych, konferencjach, warsztatach tematycznych dotyczących produkcji papieru i wykończania wyrobów papierowych.

Operator kalandrów wyrobów papierowych może również rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez podejmowanie kształcenia i/lub szkolenia w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2019 r.) w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** nie ma możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej.

Okręgowe Komisje Egzaminacyjne oferują możliwość potwierdzania kompetencji zawodowych przydatnych w zawodzie operator kalandrów wyrobów papierowych, wchodzących w skład zawodu (pokrewnego):
- mechanik-monter maszyn i urządzeń, w ramach kwalifikacji MG.17 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń,
- drukarz, w ramach kwalifikacji AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych.

Osoba wykonująca zawód operator kalandrów wyrobów papierowych może potwierdzić niektóre swoje kompetencje, kończąc kwalifikacyjny kurs zawodowy i zdając egzamin przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną w zakresie kwalifikacji:
- AU.57 Produkcja mas włóknistych i wytworów papierniczych, ujętej w podstawie programowej dla zawodu technik papiernictwa,
- AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych, ujętej w podstawie programowej dla zawodów drukarz oraz technik procesów drukowania.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie operator kalandrów wyrobów papierowych oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia uzyskanie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodach mechanik-monter maszyn i urządzeń lub drukarz. Dokumentami

potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski, wydawane po zdaniu egzaminu czeladniczego, a następnie mistrzowskiego w Izbach Rzemieślniczych.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik papiernictwa[S]	311601
Technik procesów drukowania[S]	311935
Drukarz[S]	732201
Operator linii do belowania makulatury	817102
Operator maszyny odwadniającej celulozę	817103
Operator maszyny papierniczej	817104
Operator maszyny tekturniczej	817105
Operator pergaminiarki	817106
Operator urządzeń do impregnowania i powlekania wyrobów papierowych	817108

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:
Z1 Przygotowywanie wyrobów papierowych do kalandrowania.
Z2 Przygotowywanie kalandrów wyrobów papierowych.
Z3 Obsługiwanie kalandrów wyrobów papierowych.
Z4 Czyszczenie i konserwowanie kalandrów wyrobów papierowych.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie i konserwowanie kalandrów wyrobów papierowych

Kompetencja zawodowa Kz1: Obsługiwanie i konserwowanie kalandrów wyrobów papierowych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Przygotowywanie wyrobów papierowych do kalandrowania	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska przy przygotowywaniu materiałów do kalandrów wyrobów papierowych; • Rodzaje wyrobów papierowych; • Formaty papieru stosowane w poligrafii; • Terminologię z zakresu kalandrów wyrobów papierowych; • Technologie kalandrowania wyrobów papierowych.	• Stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska przy przygotowywaniu materiałów do kalandrów wyrobów papierowych; • Rozróżniać rodzaje wyrobów papierowych; • Dobierać wyroby papierowe do kalandrowania; • Dokonywać pomiaru formatu papieru; • Dobierać materiały do kalandrowania wyrobów papierowych; • Posługiwać się terminologią z zakresu kalandrowania wyrobów papierowych;

	• Dobierać technologię do kalandrowania różnych wyrobów papierowych.

Z2 Przygotowywanie kalandrów wyrobów papierowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy przygotowywaniu do kalandrów wyrobów papierowych; • Budowę oraz zasady działania kalandrów wyrobów papierowych; • Części i materiały eksploatacyjne do kalandrów wyrobów papierowych; • Minimalne i maksymalne formaty obsługiwane przez poszczególne maszyny i urządzenia; • Rodzaje wyrobów papierowych poddawanych obróbce w poszczególnych rodzajach kalandrów; • Procedury sprawdzania i regulacji kalandrów wyrobów papierowych; • Sposoby i procedury włączania i wyłączania kalandrów wyrobów papierowych; • Kolejność wykonywania czynności technologicznych w procesach kalandrowania wyrobów papierowych; • Sposoby i zasady przygotowywania do pracy kalandrów do obróbki wyrobu papierowego; • Rodzaje obróbki różnych materiałów papierowych.	• Stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy przygotowywaniu kalandrów wyrobów papierowych; • Posługiwać się dokumentacją techniczno-ruchową kalandrów wyrobów papierowych; • Rozróżniać rodzaje kalandrów wyrobów papierowych; • Dobierać właściwy rodzaj kalandra w celu uzyskania właściwości wyrobu końcowego określonych w dokumentacji technicznej; • Sprawdzać i oceniać poprawność pracy wałów kalandra przed uruchomieniem procesu; • Dokonywać regulacji zespołów kalandra niezbędnych do prawidłowego działania urządzenia zgodnie z procedurami; • Włączać i uruchamiać kalandry wyrobów papierowych oraz wyłączać je po skończeniu pracy; • Stosować technologie w procesach kalandrowania wyrobów papierowych przewidziane dla konkretnego zlecenia; • Oceniać, czy ilość materiałów eksploatacyjnych w kalandrach jest wystarczająca do wykonania konkretnego zadania; • Wymieniać elementy eksploatacyjne kalandra do konkretnego zadania.

Z3 Obsługiwanie kalandrów wyrobów papierowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy obsługiwaniu kalandrów wyrobów papierowych; • Instrukcje obsługi używanych kalandrów wyrobów papierowych; • Elementy sterujące pracą kalandrów wyrobów papierowych; • Operacje wykonywane przez kalandry wyrobów papierowych; • Parametry kalandrów wyrobów papierowych; • Materiały eksploatacyjne do kalandrów wyrobów papierowych; • Sygnały o nieprawidłowej pracy kalandrów wyrobów papierowych; • Rodzaje podajników kalandrów wyrobów papierowych, na które są nakładane wyroby papierowe; • Oznaczenia poziomów materiałów	• Stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy obsługiwaniu kalandrów wyrobów papierowych; • Obsługiwać kalandry wyrobów papierowych zgodnie z instrukcją obsługi; • Lokalizować elementy sterujące pracą kalandrów wyrobów papierowych oraz używać ich do sterowania pracą; • Ustawiać lub programować operacje, które mają być wykonywane przy użyciu różnych rodzajów kalandrów wyrobów papierowych; • Ustawiać parametry kalandrów wyrobów papierowych; • Przygotowywać zapotrzebowania na materiały eksploatacyjne do kalandrów wyrobów papierowych; • Interpretować sygnały o nieprawidłowej pracy kalandrów wyrobów papierowych i

eksploatacyjnych i sygnały o ich braku; • Zasady segregacji, magazynowania i przekazywania do utylizacji odpadów niebezpiecznych i surowców wtórnych.	odpowiednio na nie reagować; • Nakładać wyroby papierowe na odpowiednie podajniki kalandrów; • Uzupełniać materiały eksploatacyjne w kalandrach wyrobów papierowych; • Segregować powstające podczas produkcji surowce wtórne i umieszczać je w odpowiednich pojemnikach.

Z4 Czyszczenie i konserwowanie kalandrów wyrobów papierowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	**UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:**
• Przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy czyszczeniu i konserwacji kalandrów wyrobów papierowych; • Zasady czyszczenia kalandrów wyrobów papierowych; • Zasady usuwania materiałów eksploatacyjnych z kalandrów wyrobów papierowych w czasie i po zakończeniu pracy; • Procedury czyszczenia i konserwacji kalandrów wyrobów papierowych po skończeniu pracy; • Harmonogram okresowych konserwacji kalandrów wyrobów papierowych; • Procedury sprawdzania i regulacji kalandrów wyrobów papierowych w zakresie przewidzianym dla operatora; • Procedury wewnątrzzakładowe dotyczące konserwacji i wymiany części eksploatacyjnych kalandrów wyrobów papierowych w zakresie przewidzianym dla operatora; • Rodzaje nieprawidłowości w działaniu zespołów kalandra wyrobów papierowych; • Zasady regulacji zespołów kalandra po wymianie zużytej części eksploatacyjnej.	• Stosować przepisy BHP, ochrony ppoż., ochrony środowiska oraz wymagania ergonomii przy czyszczeniu i konserwacji kalandrów wyrobów papierowych; • Czyścić kalandry wyrobów papierowych; • Oceniać stan zużycia elementów kalandra wyrobów papierowych; • Usuwać i przekazywać do utylizacji poprodukcyjne materiały eksploatacyjne; • Czyścić i konserwować kalandry wyrobów papierowych, stosując odpowiednie procedury, narzędzia i środki czyszczące; • Wykonywać bieżące prace konserwacyjne kalandrów wyrobów papierowych w zakresie przewidzianym dla operatora i zgodnie z harmonogramem; • Przestrzegać procedur sprawdzania i regulacji kalandrów wyrobów papierowych w zakresie przewidzianym dla operatora; • Wykonywać konserwację i wymianę części eksploatacyjnych kalandrów wyrobów papierowych, w zakresie przewidzianym dla operatora i zgodnie z procedurami; • Rozróżniać rodzaje nieprawidłowości w działaniu zespołów kalandra wyrobów papierowych; • Dokonywać regulacji zespołów kalandra po wymianie zużytej części eksploatacyjnej.

3.3. Kompetencje społeczne

Pracownik w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

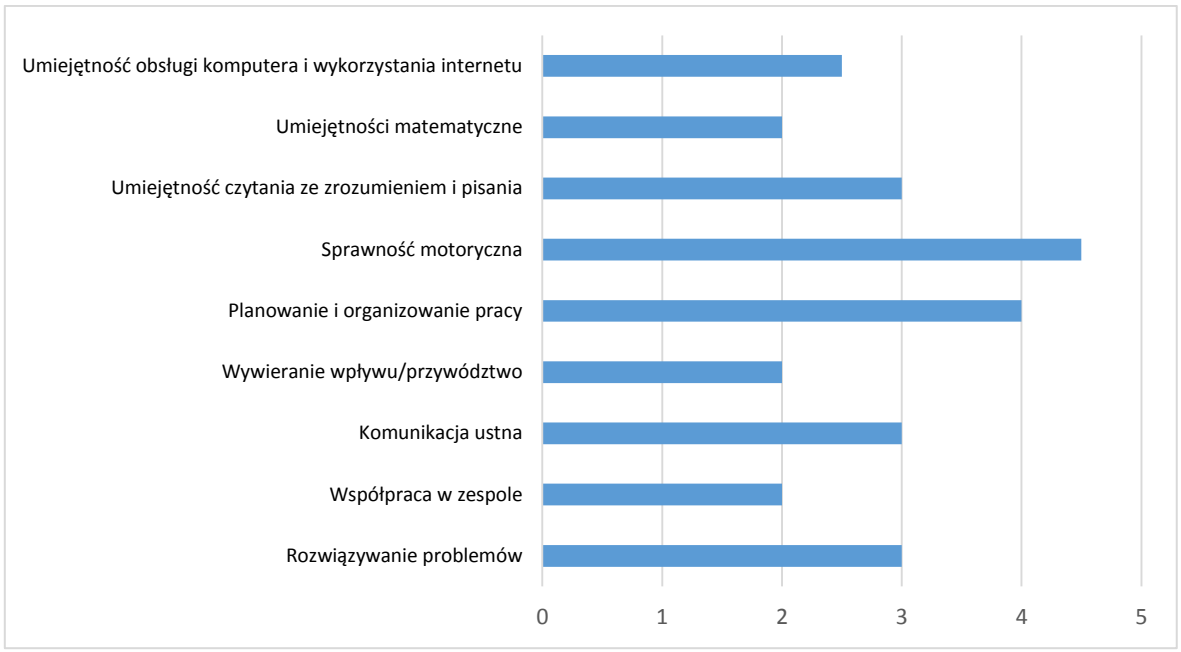
W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań w pracy operatora kalandrów wyrobów papierowych, zarówno w odniesieniu do osób, jak i mienia.
- Dokonywania samooceny i weryfikacji działania własnego.
- Podejmowania samodzielnej pracy lub współpracy w zorganizowanych warunkach w zakresie prowadzenia procesu kalandrowania wyrobów papierowych.
- Oceniania zagrożeń występujących w miejscu pracy operatora kalandrów wyrobów papierowych oraz podejmowania działań adekwatnych do tych zagrożeń.

- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową oraz obowiązującymi przepisami, normami w pracy operatora kalandrów wyrobów papierowych.
- Podnoszenia swoich kompetencji zawodowych w kontekście nowych rozwiązań technologiczno-organizacyjnych właściwych dla operatora kalandrów wyrobów papierowych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien posiadać zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **operator kalandrów wyrobów papierowych**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **operator kalandrów wyrobów papierowych**

Uwaga:
Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: https://www.kwalifikacje.gov.pl
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Zatrudnienie w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** oferują m.in.:
- zakłady przetwórstwa papieru,
- zakłady produkcyjne z branży celulozowo-papierniczej, np. wytwórnie papieru, tektury, wyrobów papierniczych, opakowań z papieru i tektury itp.
- drukarnie,
- wydawnictwa.

Operator kalandrów wyrobów papierowych może również prowadzić własną działalność gospodarczą i świadczyć usługi z zakresu uszlachetniania wyrobów papierniczych oraz w branży produkcji wyrobów papierniczych.

Obecnie (2019 r.) według Barometru zawodów zapotrzebowanie na pracowników w zawodach z grupy operatorów maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru jest zrównoważone i kształtuje się na stałym poziomie. Oznacza to, że liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia w tych zawodach.

WAŻNE:
Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**
http://oferty.praca.gov.pl

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]**:**
Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:
http://mz.praca.gov.pl
https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe

Barometr zawodów: https://barometrzawodow.pl

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:
Mazowieckie – http://obserwatorium.mazowsze.pl
Małopolskie – https://www.obserwatorium.malopolska.pl
Lubelskie – http://lorp.wup.lublin.pl
Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – http://obserwatorium.wup.lodz.pl
Pomorskie – http://www.porp.pl
Opolskie – http://www.obserwatorium.opole.pl
Wielkopolskie – http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl
Zachodniopomorskie – https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-rynku-pracya
Podlaskie – http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:
http://zielonalinia.gov.pl

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:
www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:
http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:
https://eures.praca.gov.pl
https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2019 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się **operatorów kalandrów wyrobów papierowych.**

Kompetencje potrzebne do wykonywania zawodu operator kalandrów wyrobów papierowych można uzyskać, podejmując kształcenie:
- w branżowej szkole I stopnia w pokrewnych zawodach mechanik-monter maszyn i urządzeń lub drukarz,
- na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w zakresie kwalifikacji: MG.17 Montaż i obsługa maszyn i urządzeń, w zawodzie pokrewnym mechanik-monter maszyn i urządzeń, AU.57 Produkcja mas włóknistych i wytworów papierniczych, w zawodzie pokrewnym technik papiernictwa lub AU.17 Realizacja procesów drukowania z form drukowych, w zawodach drukarz oraz technik procesów drukowania.

Kształcenie w zakresie kwalifikacyjnego kursu zawodowego (dla dorosłych) mogą prowadzić:
- publiczne szkoły zajmujące się kształceniem zawodowym,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych i prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie mechanik-monter maszyn i urządzeń lub drukarz potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Alternatywną formą kształcenia w zawodzie operator kalandrów wyrobów papierowych jest kształcenie rzemieślnicze (z udziałem pracodawców rzemieślników), które umożliwia nabycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodach (pokrewnych) mechanik-monter maszyn i urządzeń lub drukarz. Kompetencje w tych zawodach potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

WAŻNE:
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego, które wchodzi w życie od 1 września 2019 r., ulegają zmianie dotychczasowe symbole kwalifikacji wyodrębnione w zawodach szkolnictwa zawodowego na kody składające się z trzech wielkich liter. Wskazują one na przyporządkowanie do jednej z 32 branż, występujących w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego. Zmianie uległy również nazwy niektórych z dotychczasowych kwalifikacji. Nowa regulacja umożliwia prowadzenie kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych.

Szkolenie

Szkolenia i kursy doszkalające dla **operatorów kalandrów wyrobów papierowych** organizują m.in.:
- pracodawcy w ramach wewnętrznych szkoleń lub przyuczenia do zawodu (dla kandydatów do pracy i pracowników),
- przedstawiciele producentów maszyn, urządzeń przemysłu papierniczego, poligraficznego,

- instytucje szkoleniowe,
- stowarzyszenia i organizacje branżowe, np. Stowarzyszenie Papierników Polskich.

Przykładowa tematyka szkoleń dotyczy:
- nowych rozwiązań technologicznych w przemyśle papierniczym,
- nowych technologii uszlachetniania wyrobów papierniczych,
- kontrolowania jakości procesów kalandrowania i uszlachetnianych wyrobów papierniczych.

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami / zaświadczeniami.

WAŻNE:
Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]**:**

Szkolnictwo wyższe:
www.wybierzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:
https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne
http://doradztwo.ore.edu.pl/wybieram-zawod
http://www.zrp.pl

Szkolenia zawodowe:
Rejestr Instytucji Szkoleniowych – http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris
Baza Usług Rozwojowych – https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl

Inne źródła danych:
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl
Bilans Kapitału Ludzkiego – https://bkl.parp.gov.pl
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – http://www.frse.org.pl, http://europass.org.pl
Learning Opportunities and Qualifications in Europe – https://ec.europa.eu/ploteus

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2019 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** jest zróżnicowane i wynosi średnio 3500 zł brutto miesięcznie w przeliczeniu na jeden etat. Jednak czwarta najgorzej wynagradzanych operatorów zarabia poniżej 2550 zł brutto miesięcznie. Na zarobki powyżej 3850 zł brutto miesięcznie może liczyć grupa 25% najlepiej opłacanych pracowników.

Poziom wynagrodzenia uzależniony jest m.in. od:
- zakresu obowiązków pracownika,
- doświadczenia zawodowego,
- poziomu wykształcenia,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- rodzaju pracodawcy (prywatny, publiczny),
- regionu Polski,
- wielkości aglomeracji,
- formy zatrudnienia (umowa o pracę, własna działalność gospodarcza),
- wielkości firmy,
- koniunktury na rynku pracy.

WAŻNE:
Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych.**

Polecane źródła danych [dostęp: 31.03.2019]**:**
Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:
http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy
Przykładowe portale informujące o zarobkach:
https://wynagrodzenia.pl/gus
https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach
https://sedlak.pl/raporty-placowe
https://zarobki.pracuj.pl
https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen
https://www.kariera.pl/wynagrodzenia

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **operator kalandrów wyrobów papierowych** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier, dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:
- z niewielką dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych,
- z zaburzeniami głosu, mowy (03-L), jeśli umożliwiają skuteczny kontakt interpersonalny i komunikację,
- z dysfunkcją narządu wzroku (04-O), jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szkłami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza wykonywania bardziej precyzyjnych czynności.
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się.

WAŻNE
Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2019 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:
https://ec.europa.eu/esco/portal/home

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:
- **Zawody:** https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation
- **Umiejętności/Kompetencje:** https://ec.europa.eu/esco/portal/skill
- **Kwalifikacje:** https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.03.2019 r.

- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2153, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 542).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 992, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 143, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 316).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 sierpnia 2005 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas lub drgania mechaniczne (Dz. U. Nr 157, poz. 1318).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy (Dz. U. Nr 191, poz. 1596, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 maja 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji masy celulozowej, papieru i wyrobów z papieru (Dz. U. Nr 64, poz. 651).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz innych pracach związanych z wysiłkiem fizycznym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1139).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. poz. 276).

- PN-EN ISO 287:2018-02 - wersja angielska. Papier i tektura. Oznaczanie zawartości wilgoci w partii. Metoda suszarki komorowej.
- PN-EN ISO 536:2012 - wersja polska. Papier i tektura. Oznaczanie gramatury.
- PN-EN ISO 534:2012 - wersja polska. Papier i tektura. Oznaczanie grubości, gęstości pozornej i objętości właściwej.

Literatura branżowa:

- Drzewińska E., Rogaczewski, Z.: Technologia celulozy i papieru. Cz. 3. Powierzchniowe uszlachetnianie papieru. WSiP, Warszawa 1997.
- Jakucewicz S.: Papier w poligrafii. Inicjał, Warszawa 1999.
- Jakucewicz S.: Wstęp do papiernictwa. WPW, Warszawa 2014.
- Michniewicz M., Janiga M., Sokół A., Żubrzak M., Przybyszewska-Witczak E., Kiszczak B., Jarowski P., Bartosiak M: Najlepsze dostępne techniki (bat) wytyczne dla branży celulozowo-papierniczej. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2005.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.03.2019]:

- Barometr zawodów 2019. Raport podsumowujący badania w Polsce: https://barometrzawodow.pl/userfiles/Barometr/2019/raport_ogolnopolski_pl.pdf
- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl
- Charakteryzowanie oraz zastosowanie w poligrafii wyrobów papierowych: http://informatyka.2ap.pl/ftp/dtp/materia%C5%82y_poligraficzne/materia%C5%82y_poligraficzne.pdf
- Czasopismo branżowe: http://www.przegl-pap.com.pl/o-nas.html
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) drukarz 732201: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/732201.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) mechanik-monter maszyn i urządzeń 723310: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/723310.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.) technik papiernictwa 311601: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311601.pdf
- Polski Komitet Normalizacyjny: https://www.pkn.pl
- Portal Asystent BHP: https://asystentbhp.pl
- Portal dotyczący rynku papierniczego: https://www.rynekpapierniczy.pl/
- Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy: http://monitorpolski.gov.pl/mp/2019/276/M2019000027601.pdf
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: http://kwalifikacje.edu.pl
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus
- Stowarzyszanie Papierników Polskich: http://www.spp.pl
- Wyszukiwarka opisów zawodów: http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow
- Związek Rzemiosła Polskiego – Wykaz standardów egzaminacyjnych: https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiająca porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, cząstkowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja", „egzaminowanie". Proces ten prowadzi do certyfikacji − wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu", „świadectwa", „certyfikatu".
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: − poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), − profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	**Dokumentacja techniczna**	Zbiór dokumentów (planów, rysunków, obliczeń technicznych, kosztorysów, harmonogramów, opisów technicznych oraz technologicznych itp.) zawierających dane niezbędne do wyprodukowania określonego wyrobu lub wykonania określonych prac.	https://archiwista24.wordpress.com/2014/07/18/definicja-dokumunetacji-technicznej [dostęp: 31.03.2019]
2	**Dokumentacja techniczno-ruchowa (DTR)**	Dokument opracowany dla każdej maszyny i urządzenia, który zawiera: charakterystykę i dane ewidencyjne, rysunek zewnętrzny, wykaz wyposażenia, schematy, instrukcje użytkowania, obsługi, konserwowania, smarowania, BHP, wykaz części zamiennych i zapasowych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:157:0024:0086:pl:PDF [dostęp: 31.03.2019]
3	**Kalander**	Zespół dwóch lub więcej dociskanych do siebie obrotowych walców o równoległych osiach osadzonych we wspólnej ramie, między którymi przechodzi obrabiany (poddawany kalandrowaniu) materiał np. papier.	https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/kalander;3919136.html [dostęp: 31.03.2019]
4	**Kalander gładzący**	Kalander z walcem (lub walcami) do gładzenia struktury powierzchni wyrobów papierniczych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/satynowanie;3972614.html [dostęp: 31.03.2019]
5	**Kalander kalibrujący**	Kalander z walcem (lub walcami) stosowany do nadawania wyrobom papierniczym odpowiedniej grubości.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/kalander;3919136.html [dostęp: 31.03.2019 r.]
6	**Kalander satynujący**	Kalander z walcem (lub walcami) do satynowania wyrobów papierniczych w celu nadania im połysku.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/satynowanie;3972614.html [dostęp: 31.03.2019]

7	**Kalander wytłaczający**	Kalander z walcem o wygrawerowanym wzorze, służący do wytłaczania i utrwalania uformowanych wzorów na powierzchni wyrobów papierniczych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/gofrowanie;3906373.html [dostęp: 31.03.2019]
8	**Kalandrowanie**	Proces mający na celu nadanie wstędze papieru lub arkuszowi tektury większej gładkości, zwartości i połysku oraz wyrównanie grubości wstęgi lub arkusza na całej szerokości. Kalandrowanie inaczej nazywane jest „gładzeniem", „satynowaniem".	https://www.wirtualnemedia.pl/slownik/kalandrowanie [dostęp: 31.03.2019]
9	**Książka pracy maszyny / urządzenia**	Zawiera informacje dotyczące m.in. kontroli stanu technicznego maszyny/urządzenia, prowadzonych prac konserwacyjnych maszyny/urządzenia, monitorowania stanu technicznego, szkoleń pracowników obsługujących daną maszynę/urządzenie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.robotyka.com/wiadomosc.php/wiadomosc.521/ksiazka-pracy-maszyny-urzadzenia [dostęp: 31.03.2019]
10	**Uszlachetnianie papieru lub tektury**	Szereg technik mających na celu podniesienie walorów estetycznych lub odpornościowych papieru lub tektury na ścieranie, rozciąganie czy warunki atmosferyczne (wilgoć, światło). Uszlachetnianie można prowadzić zarówno na powierzchni zadrukowanej, jak i niezadrukowanej. Do typowych metod uszlachetniania należą: lakierowanie, foliowanie, kalandrowanie, gumowanie.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://blog.eduweb.pl/techniki-uszlachetniania-druku [dostęp: 31.03.2019]
11	**Wyrób papierniczy**	Przetwory z papieru, którym przez obróbkę, jak: ciecie, tłoczenie, prasowanie, drukowanie, barwienie, nasycanie innymi substancjami, nadano odpowiedni kształt użytkowy lub dekoracyjny.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://eraumts.com.pl/wyroby%20papiernicze?wyroby-papiernicze,212 [dostęp: 31.03.2019]

www.psz.praca.gov.pl

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

ISBN 978-83-7789-495-8 [900]